

ACC. N:R M. 16046: 1-5.

Landskap: Skåne Upptecknare: Ketty Lönnberg, Malmö
Härad: Berättare: Johan Nilsson
Söken: Malmö stad Berättarens yrke: förmän
Uppteckningsår: 1962 Född år 1876 i Limbarna, Skyllie m.
titthö m Malmö stad

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stads traditioner fr. Malmö. s. 1-5.

Skriv endast på denna sida.

Jag är född i ett av de hus danskarna döpte till de hellige hus. Min farfar och hans bror hade byggt husen. De var fiskare. På 1880 talet var där inga gator i Limhamn utan varje hemman hade sin markväg. Limhamn sträckte sig inom Hyllie socken. Husen hade öppen skorsten och inne i skorstenen fanns en bänk och maten lagades på en järntrefoting. Kring källan bodde bönder. På 1880 talet flyttade cementbolaget sin fabrik från Lomma till Limhamn och då följde ingenjör Berg med. Det är han som står staty vid Strandvägen.

Årseldar fanns ej.

Källan låg vid kyrkogården. Det var nog en helig källa förr som man drack ur för att bli frisk.

Risning förekom ej.

Palmer förekom ej men påskris fanns. Det var gröna kvistar man tog in till påsk.

Jag har hört att seden att dricka mærg i benen funnits men själv har jag ej varit med om det. Det skulle varit någon gång på våren. Några kransgillan hade man ej men gillan förekom ju på helgdagarna.

Majspjängning hade vi ej.

Om midsommarbrud och pingstbrud och lövgubbar hade ej herr N. hört talas.

Gökotta hade man tidigt på morgnarna på våren. Man samlades med kaffe och smörgåsar.

Marknad på Mikael var inne i stan. Jag vet att tjänstefolket i vissa

familjer slutade då.

Alla helgons dag firades ej.

Vid Märten åt de som hade råd gås men fiskarna åt fisk. De hade inte råd med annat.

Oskarsbal firades inne i stan.

Vid advent hade man varken stjärnor eller ljus. De har kommit till senare.

Den 6 november firades på Stortorget i Malmö med tal från rådhuset och där var ungdomar som sjöng.

Den 30 november firades ej.

Hela Lucia-firandet är en ny sed som inte funnits så många år. I min barndom fanns den ej.

Om Tomas mässan visste herr N. ingenting.

Julmarknad hade de inne i Malmö. Där sålde de både matvaror och andra varor. Ute i Limhamn var mest sommarmarknader.

Före jul gjordes det alltid rent hemma. Vi köpte en halv gris som vi gjorde skinka av och korb som röktes upp i spisen. Skinkan stektes på samma gång som man bakade bröd och det gav skinkan en speciell smak. Julgran hade man varje jul. Den pryddes med ljus, flaggor och karameller. Den tändes julafton. Julkärvar kunde man köpa på torget på senare år tidigare hade man ej kärvar allmänt.

-Offentlig julgran har man haft högst 15 år.

Julbordsseden kände herr N. ej till. Fattigt folk fick mat när de

kom och knackade på. Till jul åt man skinka, korv, långefisk och risgröt. Grötrim hade man inte i vår familj. Som julklapp gav man varandra enkla saker. Mest nyttiga som kläder och sådant.

På julafton dansade man kring granen hos somliga familjer. Hos andra var det synd att dansa och där lästes ^Ulevangeliet av herrn i huset och sedan sjöng man julpsalmer. Staffansgång var när ungdomar klädde ut och hade en docka-ett julaspöke-med kläder på som de bar. De gick från hus till hus och sjöng.

Gravarna pryddes med granris några dagar före jul.

Till nyår åt man julmaten som var kvar. På nyårsafton samlades släktingar på mat och kaffe och kakor. Man skulle vara vaken till över tolv för man skulle vaka in det nya året.

Nyårsvisiter och nyårsbaler hade bara fint folk. Offentliga nyårsvakor man haft på biografer men bara i en 10-15 år.

Trettondagen var en helgdag men den firades inte speciellt. Stjärngossar hade man inte.

Tjugondag Knut var julens sista dag. Då gick man på julgransplundring och granen kläddes av sina godsaker och slängdes ut. Knutsbal hölls nog i stan av fint folk.

Om Kyndelsmässan visste herr N. inte något.

Vårfrudagen firades inte. Våfflor är senare tillkommet.

Om tranornas roll i vårfrufirandet visste herr N. ingenting.

Till fastan åt man bullar. Dom bakade min mor själv. Någon annan

särskild mat äts inte. Jag tror att barnen hade fritt från skolan under fastan men hur det var med tjänstefolket kommer jag inte ihåg. Särskilda ^{fe}ster kommer jag inte ihåg. Barnen klädde ut sig och gick på maskerad hos var-
^{och gillen}andra. Påsken kallades bara påsk. Olika veckodagars ^{na} namn kommer jag inte ihåg. Till påsken åt vi ägg. Dom färgades i kaffesump så att dom blev bruna. Annan påskamat hade vi inte särskilt. Jag hart talas om picka ägg men jag kommer inte ihåg hur det gick till. Lite bjudning för släk-
ten hade vi väl till påsk men inte så stort att man kan kalla det gille.

De enda påskbrev jag känner till är de färdigtryckta påskkortet som kunde köpas i affärerna.

Långfredagen var en helig dag. Då fick man inte arbeta eller ha nöjen för sig.

Påskkäringar som reste till Blåkulla talade vi barn om. De reste skärtorsdagsnatt.

Valborgsmässfirande är väl ett senare tiders påhitt. Det firades inte alls i min ungdom.

Första maj firades med demonstration inne i stan. De tågade till Folkets Park med musik och fanor. Kristi himmelfärdsdag firades inte alls. Det var vanlig helgdag

Vid pingst brukade man ta in gröna kvistar. Jag vet inte det kal-
lades något speciellt. Och så for man på utfärd till Bokskogen eller Bökeberg med mat och kaffe. Några gillen hade man ej vid pingst.

Trefaldighet firades inte alls. Vid midsommar var det dans på gårdarna och midsommarstång. Man hyrde blåsorkestrar. Hela natten och följande dagar var det dans. Midsommarvaka det var hela midsommaraftons natt. Och man skulle vara vaken tills det grydde eller längre.

Midsommardagen firades inte alls.

Ett barn skulle döpas helst så snart som möjligt efter det att det hade blivit fött. Dopdrä~~ket~~^{te}n var en vit klänning.

Jag känner inte till några särskilda bruk vid barndop. Men då brukade de inbjuda släktingar. Faddrar hade man. De kallades gudfar och gudmor. De skulle ge barnet en gåva när det blivit döpt om de kunde.

Innan barnet blev döpt trodde man det var hedning för det var ju inte upptaget i församlingen.

Vem som helst fick förrätta nöddop men helst skall det ju vara en präst som döper.